УДК 353: 322.135: 005.21

[https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-10 \(16\)-117-127](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2021-10 (16)-117-127)

Корнієвський Сергій Володимирович кандидат наук з державного управління, докторант кафедри державного управління та місцевого самоврядування Національного технічного університету “Дніпровська політехніка”, вул. Гоголя, 29, м. Дніпро, 49044, тел.: (056) 745-44-92, e-mail: unexp@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0001-5089-1006>

АНАЛІЗ ІНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОЇ СФЕРИ РОЗВИТКУ МІЖРЕГІОНАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Анотація. В статті обґрунтовується необхідність активізації процесів формування інституційно-правових форм міжрегіонального співробітництва на основі аналізу використання регіонами потенціалу міжрегіональної інтеграції на рівні регіональних стратегій розвитку та угод про співробітництво.

Зазначається, що міжрегіональна інтеграція як нова форма політики регіонального розвитку набуває останнім часом все більшої актуальності. Це пов'язане з тим, що органи регіональної влади в умовах реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні сьогодні мають справу з новими можливостями у питаннях підвищення ефективності публічного управління регіональним розвитком. В значній мірі ці можливості пов'язані з побудовою ефективної системи міжрегіональної взаємодії у економічній, соціальній, гуманітарній, екологічній та інших сферах співробітництва регіонів. Але, вирішення цього завдання стикається з нерозвиненістю інституційно-правових форм міжрегіонального співробітництва як одного із пріоритетних напрямів регіонального та міжрегіонального розвитку.

Аналіз законодавства для регіонального розвитку, яке характеризується особливостями впливу групи законів на публічне управління регіональним розвитком, виявив відсутність офіційного визначення терміну “міжрегіональна інтеграція”. Також негативним вбачається те, що у регіональних стратегіях до 2027 року немає стратегічних пріоритетів та оперативних цілей, які були б спрямовані на розвиток міжрегіонального співробітництва.

Зроблені висновки, що активізація розвитку міжрегіональної інтеграції потребує удосконалення її інституційно-правового забезпечення. Необхідно законодавчо унормувати поняття “міжрегіональне співробітництво” та “міжмуніципальне співробітництво” шляхом прийняття нових або внесення змін до відповідних законодавчих актів. Також доцільним є внесення змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки щодо більш чіткого визначення пріоритетності цього напрямку з метою подальшого унормування розвитку міжрегіонального співробітництва як пріоритету у

регіональних стратегіях розвитку.

Ключові слова: регіональний розвиток, міжрегіональна інтеграція, регіональні стратегії, угоди про співробітництво, інституційно-правова сфера.

Korniievskiy Serhii Volodymyrovych Candidate of Sciences in Public Administration, Doctoral Student of the Department of Public Administration and Local Self-Government of the National Technical University "Dnipro Polytechnic", Gogol St., 29, Dnipro, 49044, tel.: (056) 745-44-92, e-mail: unexp@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0001-5089-1006>

ANALYSIS OF THE INSTITUTIONAL AND LEGAL SPHERE OF INTERREGIONAL INTEGRATION

Abstract. The article substantiates the need to intensify the processes of formation of institutional and legal forms of interregional cooperation based on the analysis of the use by regions of the potential of interregional integration at the level of regional development strategies and cooperation agreements.

It is noted that interregional integration as a new form of regional development policy has recently become increasingly important. This is due to the fact that the regional authorities in the context of local government reform and territorial organization of power in Ukraine today are dealing with new opportunities to improve the effectiveness of public management of regional development. To a large extent, these opportunities are related to building an effective system of interregional cooperation in economic, social, humanitarian, environmental and other areas of regional cooperation. However, the solution of this problem is faced with the underdevelopment of institutional and legal forms of interregional cooperation as one of the priority areas of regional and interregional development.

The analysis of the legislation for regional development, which is characterized by the peculiarities of the influence of a group of laws on the public management of regional development, revealed the lack of a formal definition of the term "interregional integration". It is also seen as negative that the regional strategies until 2027 do not have strategic priorities and operational goals that would be aimed at developing interregional cooperation.

It is concluded that the intensification of the development of interregional integration requires the improvement of its institutional and legal support. It is necessary to legislate the concepts of "interregional cooperation" and "inter-municipal cooperation" by adopting or amending the relevant legislation. It is also expedient to amend the State Strategy for Regional Development for 2021-2027 to more clearly define the priority of this area in order to further standardize the development of interregional cooperation as a priority in regional development strategies.

Keywords: regional development, interregional integration, regional strategies, cooperation agreements, institutional and legal sphere.

Постановка проблеми. Практична реалізація нової регіональної політики, яка відбувається в Україні в умовах реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади забезпечує побудову нового формату відносин центру та регіонів. В цьому форматі відповідальність регіональних органів влади, ступінь їх впливу на формування та реалізацію політики регіонального розвитку суттєво зростають. За результатами зазначеної реформи має бути побудована багаторівнева модель регіонального розвитку, яка має охопити загальнодержавний, регіональний та місцевий рівні. Однією із головних складових цієї моделі є розвиток міжрегіонального співробітництва.

Спрямованість політики регіонального розвитку на побудову ефективної системи міжрегіонального співробітництва забезпечить синергетичний ефект, завдяки якому підвищення конкурентоспроможності регіонів сприятиме досягненню високого рівня соціально-економічного розвитку всієї країни. Реалізація міжрегіональних проектів у економічній, соціальній, гуманітарній, екологічній та інших сферах сприяє покращенню соціально-економічної ситуації в регіонах, зокрема посиленню економічної взаємодії відсталих (проблемних) територій із регіонами-лідерами; створенню можливості для ефективного використання ресурсів, які є спільними для декількох територій.

Але, незважаючи на актуальність наведених питань, практична реалізація завдань міжрегіонального співробітництва стикається з низкою проблем у інституційно-правовій сфері.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз вітчизняних наукових досліджень у сфері формування та реалізації політики регіонального розвитку свідчить, що такий важливий напрям цієї політики як міжрегіональне співробітництво є в центрі уваги науковців. Методологічні аспекти міжрегіональної інтеграції досліджували В. Андрійчук, П. Беленький, О. Гонта, М. Долішній, Ю. Макогон, Н. Мікула, В. Поповкін, О. Шаблій та ін. Також з цієї проблематики можна відзначити роботи Юрченко В. І. [1], Романенко В. А. [2], Лазебної І. В. [2], Баули О. В. [3], Рогозян Ю. С. [4], Деркач Т. [5].

Водночас, незважаючи на наявність значної кількості робіт, в яких висвітлюються різні аспекти міжрегіонального співробітництва, недостатньо дослідженими є питання аналізу інституційно-правового середовища міжрегіональної інтеграції, в тому числі регіональних стратегій розвитку та угод про міжрегіональну співпрацю.

Метою статті є дослідження використання регіонами потенціалу міжрегіональної інтеграції на рівні регіональних стратегій розвитку та угод про співробітництво та надання пропозицій щодо активізації процесів формування інституційно-правових форм міжрегіонального співробітництва.

Виклад основного матеріалу. Міжрегіональна інтеграція як нова форма політики регіонального розвитку останнім часом набуває все більшої актуальності. Це пов'язано з тим, що органи регіональної влади в умовах реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні

сьогодні мають справу з новими можливостями у питаннях підвищення ефективності публічного управління регіональним розвитком. В значній мірі ці можливості пов'язані з побудовою ефективної системи міжрегіональної взаємодії у економічній, соціальній, гуманітарній, екологічній та інших сферах співробітництва регіонів.

Однак, аналіз вітчизняної наукової літератури свідчить про те, що переважна більшість робіт, присвячених дослідженню міжрегіональної інтеграції, пов'язана з дослідженнями тільки економічної інтеграції регіонів.

Так, на думку Юрченко В. І., основою будь-якої інтеграції регіонів у межах держави є економічна складова, взаємна зацікавленість населення регіонів, підприємств, розташованих на цих територіях, і органів влади, що виражають їх інтереси, в спільній діяльності, спрямована на вдосконалення умов функціонування і відтворення суспільного капіталу. Автор стверджує, що це – загальна умова, яка реалізується на різних історичних етапах, в різному соціально культурному контексті. Кооперація регіональних підсистем може у зв'язку з цим істотно відрізнятись в різних державах, залежати від історичних традицій, системи територіального розміщення виробництва, диференціації рівнів економічного розвитку регіонів і ступеня їх забезпечення трудовими і матеріальними, у тому числі сировинними, ресурсами, що склалася [1].

В. А. Романенко та І. В. Лазебна провели аналіз обміну продукцією виробничо-технічного призначення між областями України. Автори встановили регіони-лідери за обсягами обміну продукцією та особливості міжрегіонального обміну. Також науковці дослідили вплив галузевих особливостей промисловості на характер міжрегіонального обміну та виявили, що обробна промисловість і, зокрема, машинобудування, набагато ширше залучена до міжрегіонального обміну ніж добувна. В роботі зроблена спроба оцінити поточний стан та тенденції обміну продукцією виробничо-технічного призначення [2].

В статті О. В. Баули обґрунтовано актуальність активізації міжрегіонального співробітництва у інноваційній сфері, оскільки вона сприяє нівелюванню диспропорцій інноваційного розвитку в країні, а також формуванню ефективного та цілісного інноваційного простору. Автор стверджує, що ефективність управління інноваційними процесами на регіональному рівні залежить від обліку змін, що відбуваються на макрорівні, а саме від обраної моделі інноваційного розвитку та окреслює принципи міжрегіональної інтеграції інноваційних процесів [3].

Ю. С. Рогозян проводить аналіз закордонного досвіду міжрегіонального економічного співробітництва. Особливу увагу автор приділяє виявленню сучасної тенденції до створення та функціонування міжрегіональних інтеграційних об'єднань [4].

Т. Деркач розкриває теоретико-методичні засади формування політики міжрегіональної економічної інтеграції та робить оцінку ефективності економічної інтеграції на міжрегіональному рівні як ресурсу регіонального

розвитку. Автор досліджує позитивні та негативні наслідки реалізації економічної інтеграції на загальносвітовому, загальнодержавному та міжрегіональному рівнях. Значну увагу в роботі присвячено висвітленню підходів до оцінки ефективності економічної інтеграції на міжрегіональному рівні. Автором запропоновано методичний підхід визначення рівня міжрегіональних інтеграційних процесів, заснований на складанні матриці ресурсних можливостей регіонів, на розрахунку скоректованого коефіцієнта товарообігу між регіонами, коефіцієнта регіональної інвестиційної активності, визначенні амплітуди коливань. При цьому показниками, що характеризують рівень інтеграційних процесів на рівні регіону, можуть бути: товарообіг; обсяг і структура інвестицій; обсяг споживаної електроенергії, що надходить із інших регіонів [5].

Незважаючи на різні аспекти досліджень економічної складової міжрегіональної інтеграції в роботах спостерігається загальна думка що, міжрегіональна інтеграція зумовлює не лише міжрегіональну співпрацю, а й інституційне її оформлення через формування нових інститутів управління.

Але, саме нерозвиненість інституційно-правових форм міжрегіонального співробітництва є, на нашу думку, одним із головних проблемних питань у формуванні цієї складової політики регіонального розвитку.

Треба зазначити, що законодавство у сфері регіонального розвитку, яке сформувалось протягом 1991-2021 рр. було спрямовано на створення цілісної та взаємоузгодженої системи, яка формує та реалізує державну регіональну політику і проекти регіонального розвитку, і визначає та закріплює джерела їх фінансування. Загалом існуюча в Україні система законодавства, яка стосується питань формування та реалізації державної регіональної політики складається із кількох груп законодавчих актів. Є декілька підходів до визначення цих груп. Так, Ткачук А. Ф. пропонує наступну систематизацію: законодавство для регіонального розвитку; статусне законодавство; ресурсне законодавство; інвестиційне законодавство; законодавство для просторового планування [6].

Законодавство для регіонального розвитку, яке характеризується особливостями впливу групи законів на публічне управління регіональним розвитком, складається з Законів України “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики” [7], “Про засади державної регіональної політики” [8] та “Про стимулювання розвитку регіонів” (ЗСРР) [9].

В Законі України “Про засади внутрішньої і зовнішньої політики” однією з основних засад внутрішньої політики у сферах розвитку місцевого самоврядування та стимулювання розвитку регіонів визначено розроблення та впровадження проектів міжрегіональних економічних зв’язків і транскордонного співробітництва, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності регіонів як основи їх динамічного розвитку. Згідно Закону України “Про засади державної регіональної політики” стимулювання міжрегіональної інтеграції, інтеграції регіональних економічних, інформаційних, освітніх просторів у єдиний

загальноукраїнський простір, подолання міжрегіонального відчуження є одним із пріоритетів державної регіональної політики.

Проте в жодному із наведених нормативних актів не надано офіційного визначення терміну “міжрегіональна інтеграція”.

На нашу думку **міжрегіональна інтеграція – це процес побудови системи взаємозв’язків між соціальною, економічною, екологічною та управлінською підсистемами двох або більше регіональних системних утворень з метою ефективного розподілу ресурсів для досягнення нового, більш високого рівня розвитку регіонів, що інтегруються.**

З метою активізації процесів міжрегіональної інтеграції урядом України ще у 2011 році затверджено розпорядження “Про затвердження плану заходів щодо стимулювання міжрегіональної співпраці, кооперації та інтеграції”. План, зокрема, передбачав забезпечення укладення між регіонами угод про співпрацю, кооперацію та інтеграцію, розроблення нормативно-правової бази з питань визначення механізму формування міжрегіональних кластерів та надання державної підтримки для забезпечення їх розвитку та функціонування, інші питання міжрегіональної співпраці [10]. Однак, в умовах негативних, деструктивних, процесів, які відбувались в державі протягом 2010 – 2013 років, більшість завдань Плану залишились невиконаними і він втратив чинності відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 07.10.2015 р. № 821 [11].

Серед позитивних кроків у сфері розвитку міжрегіональної інтеграції є визначення уповноваженого центрального органу виконавчої влади щодо комплексного вирішення питань міжрегіонального співробітництва. У Положенні про Міністерство розвитку громад та територій України зазначається, що до основних завдань Міністерства відноситься стимулювання участі регіонів у програмах та проектах розвитку міжрегіонального і транскордонного співробітництва [12].

Суттєвим кроком на шляху розвитку процесів міжрегіональної інтеграції мала бути реалізація Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року [13], у якій розвиток міжрегіонального співробітництва, визначений у якості операційної цілі стратегічної цілі № 2 (територіальна соціально-економічна інтеграція і просторовий розвиток). Але завдання, які були повинні забезпечити реалізацію зазначеної операційної цілі відповідно до Плану заходів на 2015-2017 роки з реалізації Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року [11] та відповідного Плану заходів на 2018-2020 роки [14], мали здебільшого декларативний характер та деякі залишились невиконаними (наприклад, розроблення та подання Кабінету Міністрів України пропозицій щодо механізму спільного фінансування міжрегіональних програм (проектів) кількома головними розпорядниками бюджетних коштів).

На регіональному рівні спостерігалась відсутність чітко визначених пріоритетів розвитку міжрегіонального співробітництва у стратегіях регіонального розвитку. Лише у стратегіях Кіровоградської, Миколаївської,

Полтавської областей міжрегіональне співробітництво визначено одним із пріоритетів розвитку. Причому в стратегіях Кіровоградської та Миколаївської областей йдеться лише про міжрегіональне міжнародне співробітництво.

У Державній стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки зазначається, що пріоритетами регіонального розвитку на період до 2027 року є розвиток економічної, інфраструктурної, соціально-культурної зв'язаності та інтегрованості на національному, регіональному та місцевому рівні. Напрямок “Підтримка програм міжрегіональної кооперації та обмінів між регіонами України” входить до Оперативної цілі 2, яка є складовою Стратегічної цілі I “Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах”.

Завдання за напрямом наступні:

1. Забезпечення розвитку транскордонної, міжмуніципальної та макрорегіональної співпраці у сфері розроблення та реалізації спільних проектів сталого розвитку.

2. Посилення інституційного забезпечення міжрегіональної взаємодії, в тому числі з питань розроблення плану заходів щодо її ефективної реалізації, вирішення майнових та земельних суперечок.

3. Забезпечення проведення інформаційної кампанії та організації міжрегіональної співпраці щодо здійснення регіонами спільних заходів.

4. Створення умов для стимулювання регіонів та територіальних громад до співробітництва та реалізації спільних міжрегіональних проектів [15].

Нажаль, у регіональних стратегіях до 2027 року немає стратегічних пріоритетів та оперативних цілей, які були б спрямовані на розвиток міжрегіонального співробітництва. Тільки у стратегіях Київської, Луганської, Одеської та Харківської областей є завдання з цього напрямку, що відображено у таблиці 1.

Таблиця 1

**Конкретизація стратегій розвитку областей України
на період 2021-2027 роки щодо цілей міжрегіонального співробітництва**

Область	Кількість стратегічних цілей	Кількість оперативних цілей	Кількість завдань	
			всього	у т.ч. на розвиток міжрегіонального співробітництва
Вінницька	5	21	83	
Волинська	5	16	43	3
Дніпропетровська	5	16	42	
Донецька	4	13	42	
Житомирська	3	12	62	
Закарпатська	5	22	83	
Запорізька	4	14	38	
Івано-Франківська	3	10	36	
Київська	4	15	61	1

Кіровоградська	4	12	54	
Луганська	4	11	29	1
Львівська	5	16	54	
Миколаївська	4	14	32	
Одеська	5	20	68	1
Полтавська	3	10	46	
Рівненська	3	7	28	
Сумська	3	7	21	
Тернопільська	3	11	49	
Харківська	5	25	153	1
Херсонська	4	14	51	
Хмельницька	4	16	52	
Черкаська	5	16	51	
Чернівецька	4	11	40	
Чернігівська	5	19	62	

Складено автором на основі джерел [16]

Таблиця 2

Угоди про міжрегіональне співробітництво, укладені між областями України

Область	Кількість угод про співробітництво	Регіон-партнер	Сфера співробітництва
Вінницька	2	Запорізька, Івано-Франківська області	Економічне, торговельне, науково-технічне і культурне співробітництво. Розробка та затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку, інших цільових програм регіонів; підготовка спільних пропозицій та ініціювання у встановленому чинним законодавством порядку проектів законів у сфері соціально-економічних реформ, спрямованих на розвиток економіки регіонів; підвищення рівня й ефективності діяльності органів місцевого самоврядування, вивчення та поширення досвіду роботи органів місцевого самоврядування; вирішення питань щодо адміністративно-територіального устрою; розвитку зв'язків між органами місцевого самоврядування, територіальних громад; всебічного розвитку економіки регіонів.
Волинська	2	Запорізька, Івано-Франківська області	
Дніпропетровська	4	Донецька, Запорізька, Кіровоградська, Харківська області	
Донецька	9	Львівська, Кіровоградська, Луганська, Херсонська, Івано-Франківська, Тернопільська, Дніпропетровська, Запорізька, Волинська області	
Житомирська	-		
Закарпатська	1	Запорізька область	
Запорізька	19	Вінницька, Волинська, Дніпропетровська, Донецька, Закарпатська, Івано-Франківська, Кіровоградська, Луганська, Львівська, Миколаївська, Одеська, Полтавська, Рівненська, Тернопільська, Харківська, Херсонська, Хмельницька, Чернівецька, Чернігівська області	
Івано-Франківська	9	Вінницька, Волинська, Донецька, Запорізька, Тернопільська, Черкаська, Луганська, Львівська, Миколаївська області	
Київська	-		
Кіровоградська	4	Дніпропетровська, Донецька, Тернопільська, Запорізька області	
Луганська	5	Львівська, Рівненська, Донецька, Тернопільська, Івано-Франківська	
Львівська	4	Запорізька, Івано-Франківська, Луганська, Чернігівська області	
Миколаївська	3	Запорізька, Івано-Франківська, Херсонська області	
Одеська	2	Запорізька, Херсонська області	
Полтавська	1	Запорізька область	
Рівненська	3	Запорізька, Донецька, Луганська області	
Сумська	-		
Тернопільська	3	Донецька, Тернопільська, Чернігівська області	
Харківська	3	Запорізька, Дніпропетровська, Херсонська області	
Херсонська	6	Донецька, Запорізька, Миколаївська, Одеська, Харківська, Черкаська області	
Хмельницька	1	Запорізька область	
Черкаська	-		
Чернівецька	1	Запорізька область	
Чернігівська	3	Запорізька, Львівська, Тернопільська області	

У таблиці 2 наведено перелік угод про міжрегіональне співробітництво, укладених між областями України.

Аналіз укладених угод про міжрегіональне співробітництво показує, що найбільша кількість договорів (19) діє у Запорізькій області. Водночас Житомирська, Київська та Черкаська області взагалі не уклали жодної угоди про співпрацю з іншими областями. Крім того сфера співробітництва, яка зазначена у предметах угод, носить загальний характер та не містить конкретних проєктів.

Тільки Херсонська, Миколаївська та Одеська області визначили в угоді про співпрацю партнерство з питань відновлення зрошення

на півдні України та співробітництво у сфері розвитку дорожнього господарства.

Висновки. Таким чином, за результатами проведеного дослідження можна зробити висновки про те, що питання міжрегіональної інтеграції набувають особливого значення в умовах реформаційних змін органів місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Аналіз регіональних стратегій розвитку та угод про міжрегіональну співпрацю показав, що активізація розвитку міжрегіональної інтеграції потребує удосконалення її інституційно-правового забезпечення. Необхідно законодавчо унормувати поняття “міжрегіональне співробітництво” та “міжмуніципальне співробітництво” шляхом прийняття або внесення змін до відповідних законодавчих актів. Також доцільним є внесення змін до Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки щодо більш чіткого визначення пріоритетності цього напрямку з метою подальшого унормування розвитку міжрегіонального співробітництва як пріоритету у регіональних стратегіях розвитку.

Література:

1. Юрченко В. І. Макроекономічна політика сприяння міжрегіональній економічній інтеграції в напрямку розвитку національної економіки [Електронний ресурс] // Державне управління: удосконалення та розвиток. № 11 2012, http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2012_11_6
2. Романенко В. А., Лазебна І. В. Міжрегіональна інтеграція в промисловості як чинник формування економічного простору України // Економіка та держава. № 3 2019, С. 10-15.
3. Баула О. В. Концептуальні засади міжрегіональної інтеграції у розвитку інноваційних процесів // Економічні науки. Серія : Регіональна економіка. Вип. 17 2020, С. 23-32.
4. Рогозян Ю. С. Міжрегіональне співробітництво як форма економічної інтеграції: закордонний досвід // Вісник Дніпропетровського університету. Серія : Економіка. Т. 24, вип. 10(1) 2016, С. 122-126.
5. Деркач Т. Оцінка ефективності економічної інтеграції на міжрегіональному рівні як ресурсу регіонального розвитку // Вісник Тернопільського національного економічного університету. Вип. 3 2016, С. 37-49.
6. Ткачук А. Державна регіональна політика в нових умовах: законодавче реагування. Завдання на найближчий період. [http:// www.u-lead.org.ua](http://www.u-lead.org.ua).
7. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики. Закон України від 01 липня 2010 року № 2411-VI.
8. Про засади державної регіональної політики. Закон України від 05 лютого 2015 року № 156-VIII.
9. Про стимулювання розвитку регіонів. Закон України від 08 вересня 2005 року № 2850-IV.
10. Про затвердження плану заходів щодо стимулювання міжрегіональної співпраці, кооперації та інтеграції. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21 вересня 2011 р. № 896-р.
11. Деякі питання реалізації у 2015-2017 роках Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року. Постанова Кабінету Міністрів України від 07 жовтня 2015 року № 821.
12. Про затвердження Положення про Міністерство розвитку громад та територій України. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 квітня 2014 року № 197.

13. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року. Постанова Кабінету Міністрів України від 06 серпня 2014 року № 385.

14. Деякі питання реалізації у 2018-2020 роках Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року. Постанова Кабінету Міністрів України від 12 вересня 2018 року № 733.

15. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021 – 2027 роки. Постанова Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695.

16. Розробка проектів регіональних стратегій розвитку на період до 2027 року. <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/derzhavna-rehional-na-polityka/strategichne-planuvannya-regionalnogo-rozvitku/rozrobka-proektiv-regionalnih-strategiy-rozvitku-na-period-do-2027roku>

References:

1. Romanenko, Ye.O. (2004). Mistse ta rol Derzhavnoi komisii z rehuliuвання rynkiv finansovykh posluh Ukrainy v rehuliuванні diialnosti nederzhavnykh pensiinykh fondiv [Place and role of the State Commission for Regulation of Financial Services Markets of Ukraine in Regulation of Non-State Pension Funds Activity]. *Ekonomika i rehion. Naukovyi visnyk Poltavskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu imeni Yurii Kondratiuka – Economy and Region. Scientific Bulletin of the Yuri Kondratyuk National Technical University*, 1(2), 163-166 [in Ukrainian].

2. Yurchenko V. I. (2012). Makroekonomichna polityka spriannya mizhrehionalnii ekonomichnii intehtatsii v napriamku rozvytku natsionalnoi ekonomiky [Macroeconomic Policy of Assistance of Interregional Economic Integration in the Direction of Development of National Economy]. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok – Public Administration: Improvement and Development*, 11, Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Duur_2012_11_6 [in Ukrainian].

3. Romanenko V. A., Lazebna I. V. (2019). Mizhrehionalna intehtatsiia v promyslovosti yak chynnyk formuvannya ekonomichnoho prostoru Ukrainy [Interregional Integration in Industry as a Factor in the Formation of the Economic Space of Ukraine]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and State*, 3, 2019, 10-15 [in Ukrainian].

4. Baula O. V. (2020). Kontseptualni zasady mizhrehionalnoi intehtatsii u rozvytku innovatsiinykh protsesiv [Conceptual Principles of Interregional Integration in the Development of Innovation Processes]. *Ekonomichni nauky. Serii : Rehionalna ekonomika – Economic Sciences. Series: Regional Economy*, 17, 23-32 [in Ukrainian].

5. Rohozian Yu. S. (2016). Mizhrehionalne spivrobitnytstvo yak forma ekonomichnoi intehtatsii: zakordonnyi dosvid [Interregional Cooperation as a Form of Economic Integration: Foreign Experience]. *Visnyk Dnipropetrovskoho universytetu. Serii : Ekonomika – Visnyk of Dnipropetrovsk University. Series: Economics*, Vol. 24, issue. 10 (1), 122-126 [in Ukrainian].

6. Derkach T. (2016). Otsinka efektyvnosti ekonomichnoi intehtatsii na mizhrehionalnomu rivni yak resursu rehionalnoho rozvytku [Estimation of efficiency of economic integration at interregional level as a resource of regional development]. *Visnyk Ternopilskoho natsionalnoho ekonomichnoho universytetu – Visnyk of Ternopil National Economic University*, 3, 37-49 [in Ukrainian].

7. Tkachuk A. Derzhavna rehionalna polityka v novykh umovakh: zakonodavche reahuvannya. Zavdannia na naiblyzhchyi period [State regional policy in new conditions: legislative response. Tasks for the near future]. Retrieved from <http://www.u-lead.org.ua> [in Ukrainian].

8. Zakon Ukrainy “Pro zasady vnutrishnoi i zovnishnoi polityky” vid 01 lypnia 2010 roku № 2411-VI [Law of Ukraine “On the principles of domestic and foreign policy” from July 1, 2010 № 2411-VI]. (n.d.). zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text> [in Ukrainian].

9. Zakon Ukrainy “Pro zasady derzhavnoi rehionalnoi polityky” : vid 05 liutoho 2015 roku № 156-VIII [Law of Ukraine “On the principles of state regional policy” from February 5, 2015, № 156-

VIII]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/156-19> [in Ukrainian].

10. Zakon Ukrainy “Pro stymuliuvannia rozvytku rehioniv” : vid 08 veresnia 2005 roku № 2850–IV [Law of Ukraine “About stimulating development of regions” from September 8, 2005, № 2850 – IV]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2850-15> [in Ukrainian].

11. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy “Pro zatverdzhennia planu zakhodiv shchodo stymuliuvannia mizhrehionalnoi spivpratsi, kooperatsii ta intehtatsii” : vid 21 veresnia 2011 roku № 896-r [Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On approval of the action plan to stimulate interregional cooperation, cooperation and integration” from September 21, 2011, № 896-r]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/896-2011-%D1%80> [in Ukrainian].

12. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy “Deiaki pytannia realizatsii u 2015-2017 rokakh Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku na period do 2020 roku” : vid 07 zhovtnia 2015 roku № 821 [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “Some issues of implementation in 2015-2017 of the State Strategy of Regional Development for the period up to 2020” from October 7, 2015, № 821]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/821-2015-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

13. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy “Pro zatverdzhennia Polozhennia pro Ministerstvo rozvytku hromad ta terytorii Ukrainy” : vid 30 kvitnia 2014 roku № 197 [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On approval of the Regulation on the Ministry of Development of Communities and Territories of Ukraine” from April 30, 2014, № 197]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/197-2014-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

14. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy “Pro zatverdzhennia Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku na period do 2020 roku” : vid 06 serpnia 2014 roku № 385 [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “On approval of the State Strategy for Regional Development until 2020” of August 6, 2014, № 385]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-п> [in Ukrainian].

15. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy “Deiaki pytannia realizatsii u 2018-2020 rokakh Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku na period do 2020 roku” : vid 12 veresnia 2018 roku № 733 [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “Some issues of implementation in 2018-2020 of the State Strategy of Regional Development for the period up to 2020” from September 12, 2018 № 733]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/733-2018-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].

16. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy “Pro zatverdzhennia Derzhavnoi stratehii rehionalnoho rozvytku na 2021 – 2027 roky” : vid 05 serpnia 2020 roku № 695 [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine “About the statement of the State strategy of regional development for 2021 - 2027” from August 5, 2020, № 695]. (n.d.). *zakon.rada.gov.ua*. Retrieved from <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-strategiyi-regionalnogo-rozvitku-na-20212027-t50820> [in Ukrainian].

17. Rozrobka proektiv rehionalnykh stratehii rozvytku na period do 2027 roku [Development of draft regional development strategies for the period up to 2027]. Retrieved from <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/derzhavna-rehional-na-polityka/strategichne-planuvannya-regionalnogo-rozvitku/rozrobka-proektiv-regionalnih-strategiy-rozvitku-na-period-do-2027roku> [in Ukrainian].